

Sprawozdanie roczne z wdrażania
Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
za rok 2017

SPIS TREŚCI

1. IDENTYFIKACJA SPRAWOZDANIA ROCZNEGO Z WDRAŻANIA	3
2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO.....	4
3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ (ART. 50 UST. 2 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013)	6
3.1 PRZEGLĄD WDRAŻANIA	6
3.2 WSPÓLNE WSKAŹNIKI I WSKAŹNIKI SPECYFICZNE DLA PROGRAMU	16
3.3 CELE POŚREDNIE I KOŃCOWE OKREŚLONE W RAMACH WYKONANIA (ART. 50 UST. 2 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013) – PRZEDKŁADANE W ROCZNYCH SPRAWOZDANIACH Z WDRAŻANIA POCZĄWSZY OD 2017 R.	16
3.4 DANE FINANSOWE.....	16
4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI.....	16
5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH (ART. 19 UST. 2 I 4 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1304/2013)	16
6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE I PODJĘTE DZIAŁANIA (ART. 50 UST.2 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013)	19
7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (ART. 50 UST. 9 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013).....	21
8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (ART. 46 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013).....	21
9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (ART. 50 UST. 2 I 4 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013), W PRZYPADKU GDY MAJĄCE ZASTOSOWANIE WARUNKI WSTĘPNE NIE ZOSTAŁY SPEŁNIONE W MOMENCIE PRZYJMOWANIA PO	21
10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA (ART. 101 LIT. H) I ART. 111 UST. 3 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013)	22
10.1 DUŻE PROJEKTY	22
10.2 WSPÓLNE PLANY DZIAŁANIA	22

1. Identyfikacja sprawozdania rocznego z wdrażania

CCI	2014PL16M1OP001
Nazwa programu	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
Wersja	17.0
Rok sprawozdawczy	2017
Data zatwierdzenia sprawozdania przez komitet monitorujący	22 maja 2018 roku

2. Przegląd wdrażania programu operacyjnego

SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020

a) Program Operacyjny

W styczniu oraz w marcu 2017 roku do Komisji Europejskiej przekazany został zaktualizowany *Wykaz dużych projektów*. Szczegółowe informacje w tym zakresie są opisane w punkcie 10.1. W 2017 roku trwały prace związane z aktualizacją zapisów programu, którego zaakceptowana przez Komitet Monitorujący wersja została przesłana do Komisji w styczniu 2018 roku.

b) Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych

W okresie sprawozdawczym *Szczegółowy opis osi priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* był 9-krotnie aktualizowany. Główne zmiany wynikały z zatwierdzenia przez Komitet Monitorujący kolejnych *Kryteriów wyboru projektów*, jak również dotyczyły aktualizacji *Wykazu projektów zidentyfikowanych* i miały na celu bieżące zarządzanie alokacją.

c) Opis Funkcji i Procedur, Instrukcje Wykonawcze, porozumienia/umowy między zaangażowanymi instytucjami

W roku 2017 został zaktualizowany Opis Funkcji i Procedur dla POIiŚ 2014-2020. Aktualizacja wynikała głównie ze zmiany w organizacji CUPT i Instytucji Audytowej oraz zmiany w organizacji IZ po aktualizacji regulaminu organizacyjnego. Ponadto w sierpniu i grudniu 2017 roku była aktualizowana Instrukcja Wykonawcza IZ POIiŚ 2014-2020.

Wszystkie niezbędne porozumienia i umowy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację POIiŚ 2014-2020 zostały zawarte w poprzednich okresach sprawozdawczych.

d) Zalecenia i Wytyczne programowe

Proces opracowywania przez IZ POIiŚ zaleceń i wytycznych niezbędnych z punktu widzenia wdrażania programu zakończył się w poprzednich okresach sprawozdawczych. Dokumenty, które weszły w życie, regulują m.in. kwestie takie jak wnioskowanie o płatności, kwalifikowalność wydatków, proces kontroli, system sprawozdawczości, deklarowanie wydatków i prognozy płatności, wnioskowanie w zakresie pomocy technicznej czy korygowanie wydatków oraz system rocznych rozliczeń.

W 2017 roku aktualizowane były *Zalecenia w zakresie sprawozdawczości* oraz *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*.

e) Kryteria wyboru projektów

W okresie sprawozdawczym przyjmowane i aktualizowane przez Komitet Monitorujący POIiŚ 2014-2020 były kolejne kryteria wyboru projektów.

f) Prace nad przygotowaniem/zmianą programów pomocowych

Większość prac nad rozporządzeniami regulującymi kwestie pomocy publicznej zakończyła się w poprzednich okresach sprawozdawczych. 8 grudnia 2017 roku weszło w życie *rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020*, dotyczące działania 3.2.

Do końca 2017 roku:

- ogłoszono **76 konkursów** we wszystkich wspieranych w programie sektorach na kwotę dofinansowania w wysokości blisko **7,3 mld euro¹ (ok. 27% alokacji)**;
- na **Wykazie projektów zidentyfikowanych przez właściwe instytucje w ramach trybu pozakonkursowego**, obowiązującym na koniec 2017 roku, znajdowało się **550 projektów z szacunkową kwotą dofinansowania UE wynoszącą 20,1 mld euro (ok. 73% alokacji)**;
- podpisano **1 413 umów o dofinansowanie** na kwotę wsparcia UE **16,6 mld euro (60,6% alokacji)** – z czego 396 umów na kwotę dofinansowania UE wynoszącą blisko 13 mld euro pochodziło z trybu pozakonkursowego;
- beneficjenci złożyli **wnioski o płatność** na kwotę ponad **6,6 mld euro**, z czego kwota dofinansowania UE wyniosła **4,7 mld euro (17,2% alokacji)**;
- sporządzono **deklaracje wydatków** na kwotę **wydatków kwalifikowanych 5,4 mld euro**, kwota **wnioskowana do Komisji Europejskiej to 4,6 mld euro (16,8% alokacji)**.

Rozkład projektów, dla których zostały podpisane umowy o dofinansowanie kształtuje się następująco:

- wg rodzajów działalności gospodarczej:

Umowy o najwyższej wartości dofinansowania UE zostały zawarte w ramach kategorii *Transport i składowanie* - 11,6 mld euro, następnie *Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją* - 1,5 mld euro, *Energia elektryczna...* - 1,3 mld euro. Na pozostałe rodzaje działalności gospodarczej (m.in. *Budownictwo, Administracja publiczna, Opieka zdrowotna, Kultura i sztuka*) łącznie przeznaczona została kwota 2,2 mld euro.

- wg rodzajów beneficjentów:
 - *organ władzy, administracji rządowej* - 7 mld euro;
 - *przedsiębiorstwa* - 5,4 mld euro;
 - *jst* - 3,4 mld euro;
 - *samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej* - 215 mln euro;
 - *szkoły, uczelnie, jednostki naukowe* - 159,6 mln euro;
 - *instytucje gospodarki budżetowej* - 275,1 mln euro;
 - *pozostałe* - 145 mln euro.
- rozkład terytorialny udzielonego wsparcia:

Projekty, dla których do końca grudnia 2017 r. przyznano wsparcie, będą realizowane na terenie wszystkich województw. Umowy o najwyższej wartości zostały podpisane z beneficjentami z województwa mazowieckiego (dofinansowanie UE wynoszące 3,9 mld euro) i zachodniopomorskiego (dofinansowanie UE wynoszące 1,16 mld euro).

¹ Wszystkie dane finansowe w Sprawozdaniu są przeliczone po kursie EBC obowiązującym w styczniu 2018 r., tj. 4,1808 PLN/EUR.

3. Wdrażanie osi priorytetowej (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.1 Przegląd wdrażania

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

W roku 2017 prowadzono intensywne prace związane z ogłaszaniem kolejnych konkursów, oceną wniosków z naborów zakończonych jak również monitorowaniem projektów wybranych do wsparcia. Aktualizowany był *Wykaz Projektów Zidentyfikowanych (WPZ)*. Kontynuowano zawieranie umów o dofinansowanie, wnioskowanie o płatności i przekazywanie wniosków do KE.

Konkursy:

- ↳ 27 ogłoszonych naborów (w tym 19 w 2017 roku), budżet naborów: 1,5 mld euro, 81% alokacji.

Wykaz Projektów Zidentyfikowanych:

- ↳ 131 projektów, szacowana kwota dofinansowania: 652,2 mln euro, 35,7% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

- ↳ 328 umów, wartość inwestycji: 1,6 mld euro, dofinansowanie UE: 847,2 mln euro, 46,3% alokacji.
- ↳ w tym tryb pozakonkursowy:
 - 111 umów, wartość inwestycji: 1,2 mld euro, dofinansowanie UE: 584,2 mln euro, 32% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

- ↳ wartość ogółem: 34,1 mln euro, dofinansowanie UE: 21,9 mln euro, 1,2% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

- ↳ wydatki kwalifikowalne: 78,4 mln euro, wnioskowana refundacja: 66,7 mln euro, 3,6% alokacji.

Kluczowe kwestie mające wpływ na wdrażanie osi priorytetowej w okresie sprawozdawczym zostały opisane w punkcie 6.

W kolejnym okresie sprawozdawczym główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów w celu pełnej realizacji celu finansowego założonego w ramach wykonania.

1.

I. Zmniejszenie emisyjności gospodarki

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

II. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu

2.

Realizacja osi priorytetowej przebiega bez większych zakłóceń. W roku 2017 prowadzono prace związane z ogłaszaniem kolejnych konkursów, oceną wniosków z naborów zakończonych oraz monitorowaniem projektów wybranych do wsparcia. Na *Wykaz Projektów Zidentyfikowanych* wpisywane były kolejne przedsięwzięcia. Zawierane były nowe umowy o dofinansowanie, trwał proces wnioskowania o płatności i przekazywania wniosków do KE.

Konkursy:

- ↳ 28 ogłoszonych naborów (w tym 6 w 2017 roku), budżet naborów: 2,95 mld euro, 84% alokacji.

Wykaz Projektów Zidentyfikowanych:

- ↳ 43 projekty, szacowana kwota dofinansowania: 598,7 mln euro, 17,1% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

- ↳ 505 umów, wartość inwestycji: 4,3 mld euro, dofinansowanie UE: 2,3 mld euro, 64,9% alokacji.
- ↳ w tym tryb pozakonkursowy:
 - 35 umów, wartość inwestycji: 1,1 mld euro, dofinansowanie UE: 515,1 mln euro, 15% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

- ↳ wartość ogółem: 413,7 mln euro, dofinansowanie UE: 142,4 mln euro, 4,1% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

- ↳ wydatki kwalifikowalne: 223,3 mln euro, wnioskowana refundacja: 189,8 mln euro, 5,4% alokacji.

W związku późnym uregulowaniem kwestii warunkowości ex-ante opóźniony był proces kontraktacji w tym obszarze. Szczegółowe informacje w tym zakresie, jak również inne istotne kwestie mające wpływ na wdrażanie osi priorytetowej w okresie sprawozdawczym zostały opisane w punkcie 6.

W kolejnym okresie sprawozdawczym główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów w celu pełnej realizacji celów finansowych założonych w ramach wykonania.

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

III. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego

3.

Wdrażanie osi priorytetowej przebiega bez większych zakłóceń. Ewentualne drobne kwestie są na bieżąco rozwiązywane przez zaangażowane instytucje. W okresie sprawozdawczym trwały dalsze prace związane z identyfikacją i wpisywaniem inwestycji na *Wykaz Projektów Zidentyfikowanych*, kontynuowane było również monitorowanie projektów pozakonkursowych. Trwała ocena złożonych aplikacji i proces podpisywania umów o dofinansowanie oraz wnioskowania o płatności i przekazywania wniosków do KE.

Konkursy:

↳ 1 ogłoszony nabór, budżet naboru: 1 mld euro, 3% alokacji.

Wykaz Projektów Zidentyfikowanych:

↳ 93 projekty, szacowana kwota dofinansowania: 9,5 mld euro, 100% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

↳ 45 umów, wszystkie z trybu pozakonkursowego, wartość inwestycji: 10,8 mld euro, dofinansowanie UE: 5,5 mld euro, 58,1% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

↳ wartość ogółem: 3,9 mld euro, dofinansowanie UE: 3,1 mld euro, 32,7% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

↳ wydatki kwalifikowalne: 3,4 mld euro, wnioskowana refundacja: 2,9 mld euro, 30,3% alokacji.

Pod koniec okresu sprawozdawczego (8 grudnia 2017 roku) weszło w życie *rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020*, dotyczące działania 3.2. Opóźnienie notyfikacji programu spowodowało konieczność wydłużenia do 8 stycznia 2018 roku konkursu dla tego działania.

W 2018 roku główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów w celu pełnej realizacji celów finansowych z ram wykonania.

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

4.

IV. Infrastruktura drogowa dla miast

Wdrażanie osi priorytetowej przebiega bez większych zakłóceń. Ewentualne drobne kwestie są na bieżąco rozwiązywane przez zaangażowane instytucje. W okresie sprawozdawczym trwały dalsze prace związane z identyfikacją i wpisywaniem inwestycji na *Wykaz Projektów Zidentyfikowanych*, kontynuowane było również monitorowanie projektów. Trwała ocena złożonych aplikacji i proces podpisywania umów o dofinansowanie oraz wnioskowania o płatności i przekazywania wniosków do KE.

Konkursy:

- ↳ 2 ogłoszone nabory, budżet naborów: 1,2 mld euro, 41% alokacji.

Wykaz Projektów Zidentyfikowanych:

- ↳ 39 projektów, szacowana kwota dofinansowania: 2,2 mld euro, 74,8% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

- ↳ 42 umowy, wartość inwestycji: 2,7 mld euro, dofinansowanie UE: 1,8 mld euro, 61,5% alokacji.
- ↳ w tym tryb pozakonkursowy:
 - 10 umów, wartość inwestycji: 1,4 mld euro, dofinansowanie UE: 845,2 mln euro, 29% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

- ↳ wartość ogółem: 770,8 mln euro, dofinansowanie UE: 592,4 mln euro, 19,9% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

- ↳ wydatki kwalifikowalne: 223,3 mln euro, wnioskowana refundacja: 189,8 mln euro, 18,8% alokacji.

W kolejnym okresie sprawozdawczym główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów w celu pełnej realizacji celów finansowych założonych w ramach wykonania.

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

5.

V. Rozwój transportu kolejowego w Polsce

W 2017 roku trwały dalsze prace związane z identyfikacją i wpisywaniem inwestycji na *Wykaz Projektów Zidentyfikowanych*, kontynuowane było również monitorowanie projektów pozakonkursowych. Trwała ocena aplikacji z trybu konkursowego i pozakonkursowego, proces podpisywania umów o dofinansowanie oraz wnioskowania o płatności i przekazywanie wniosków do KE.

Konkursy:

- ↳ 3 ogłoszone nabory, budżet naborów: 743,9 mln euro, 15% alokacji.

Wykaz Projektów Zidentyfikowanych:

- ↳ 56 projektów, szacowana kwota dofinansowania: 3,7 mld euro, 74,7% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

- ↳ 26 umów, wszystkie z trybu pozakonkursowego, wartość inwestycji: 4,2 mld euro, dofinansowanie UE: 2,5 mld euro, 49,5% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

- ↳ wartość ogółem: 829,8 mln euro, dofinansowanie UE: 512,8 mln euro, 10,2% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

- ↳ wydatki kwalifikowalne: 590 mln euro, wnioskowana refundacja: 501,5 mln euro, 10% alokacji.

Pomimo znacznego postępu i zaawansowania w realizacji projektów sektora kolejowego nadal istnieje szereg obszarów problemowych, których bieżące rozwiązywanie jest niezbędne w celu realizacji pełnego portfela projektów w założonych ramach czasowych. Problemem są możliwości instytucjonalne głównego beneficjenta środków (PKP PLK S.A.) w kontekście terminowej realizacji tak dużego planu inwestycyjnego. Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały opisane w punkcie 6.

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

VI. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach

6.

Realizacja osi priorytetowej w okresie sprawozdawczym przebiegała bez większych zakłóceń. Ewentualne drobne kwestie są na bieżąco rozwiązywane przez zaangażowane instytucje. Trwała ocena wniosków o dofinansowanie złożonych w trybie pozakonkursowym. Zawierane były kolejne umowy o dofinansowanie, trwał proces wnioskowania o płatności i przekazywania wniosków do KE. Rok 2017 był kluczowy dla wdrażania VI osi priorytetowej, udało się zakontraktować znaczącą część dostępnej alokacji - ponad 87%, co oznacza przyrost aż o 65 punktów procentowych w stosunku do poprzedniego roku.

Wykaz Projektów Zidentyfikowanych:

↳ 48 projektów, szacowana kwota dofinansowania: 2,1 mld euro, 91,3% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

↳ 45 umów, wszystkie z trybu pozakonkursowego, wartość inwestycji: 3,95 mld euro, dofinansowanie UE: 2 mld euro, 87,7% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

↳ wartość ogółem: 244,4 mln euro, dofinansowanie UE: 137,4 mln euro, 6% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

↳ wydatki kwalifikowalne: 183,9 mln euro, wnioskowana refundacja: 156,3 mln euro, 6,8% alokacji.

W przyszłym okresie sprawozdawczym planowane jest ogłoszenie konkursu na kwotę ok. 71,8 mln euro, ponadto główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów w celu pełnej realizacji celów finansowych założonych w ramach wykonania.

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

7.

VII. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego

Wdrażanie osi priorytetowej przebiega bez większych zakłóceń. Ewentualne drobne kwestie są na bieżąco rozwiązywane przez zaangażowane instytucje. W okresie sprawozdawczym trwały dalsze prace związane z identyfikacją i wpisywaniem inwestycji na *Wykaz Projektów Zidentyfikowanych*, kontynuowane było również monitorowanie projektów pozakonkursowych. Trwała ocena złożonych aplikacji i proces podpisywania umów o dofinansowanie oraz wnioskowania o płatności i przekazywania wniosków do KE. Rok 2017 był kluczowy dla wdrażania VII osi priorytetowej, udało się zakontraktować znaczącą część dostępnej alokacji - ponad 79%, co oznacza przyrost aż o 55 punktów procentowych w stosunku do poprzedniego roku.

Wykaz Projektów Zidentyfikowanych:

↳ 55 projektów, szacowana kwota dofinansowania: 979 mln euro, 97,9% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

↳ 40 umów, wszystkie z trybu pozakonkursowego, wartość inwestycji: 1,7 mld euro, dofinansowanie UE: 796,3 mln euro, 79,6% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

↳ wartość ogółem: 186,4 mln euro, dofinansowanie UE: 79,99 mln euro, 8% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

↳ wydatki kwalifikowalne: 152 mln euro, wnioskowana refundacja: 129,1 mln euro, 12,9% alokacji.

W kolejnym okresie sprawozdawczym główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów w celu pełnej realizacji celów założonych w ramach wykonania.

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

8.

VIII. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury

Wdrażanie osi priorytetowej przebiega bez większych zakłóceń. Ewentualne drobne kwestie są na bieżąco rozwiązywane przez zaangażowane instytucje. W VIII osi priorytetowej projekty wyłaniane są do dofinansowania wyłącznie w procedurze konkursowej, choć w toku uruchomionej w okresie sprawozdawczym zmianie programu wynegocjowano z KE wprowadzenie do tej osi trybu pozakonkursowego. W okresie sprawozdawczym ogłoszone zostały dwa dodatkowe konkursy na kwotę 165,7 mln euro. Kontynuowana była ocena złożonych aplikacji i proces podpisywania umów o dofinansowanie oraz wnioskowania o płatności i przekazywania wniosków do KE. Rok 2017 był kluczowy dla wdrażania VIII osi priorytetowej, udało się zakontraktować znaczącą część dostępnej alokacji - ponad 87%, co oznacza przyrost aż o 74 punkty procentowe w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze kultury, jako pierwszym w całym programie, w wyniku rozstrzygnięcia wszystkich przeprowadzonych naborów wybrano do dofinansowania projekty na całą kwotę alokacji głównej (tj. bez rezerwy wykonania).

Konkursy:

- ↳ 5 ogłoszonych naborów, budżet naborów: 429,1 mln euro, 92% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

- ↳ 132 umowy, wszystkie z trybu konkursowego, wartość inwestycji: 575,3 mln euro, dofinansowanie UE: 409,4 mln euro, 87,6% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

- ↳ wartość ogółem: 32,5 mln euro, dofinansowanie UE: 21,8 mln euro, 4,7% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

- ↳ wydatki kwalifikowalne: 36,2 mln euro, wnioskowana refundacja: 30,5 mln euro, 6,5% alokacji.

W kolejnym okresie sprawozdawczym główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów w celu pełnej realizacji celów finansowych założonych w ramach wykonania.

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

IX. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia

9.

Wdrażanie osi priorytetowej przebiega bez większych zakłóceń. Kwestie problemowe są na bieżąco rozwiązywane przez zaangażowane instytucje. W okresie sprawozdawczym trwały prace związane z identyfikacją i wpisywaniem inwestycji na *Wykaz Projektów Zidentyfikowanych*. Kontynuowana była ocena złożonych aplikacji, proces podpisywania umów o dofinansowanie oraz wnioskowania o płatności i przekazywania wniosków do KE. Rok 2017 - a w szczególności ostatni kwartał - był kluczowy, dla wdrażania IX osi priorytetowej, udało się zakontraktować znaczącą część dostępnej alokacji - ponad 63,6%, co oznacza przyrost aż o 48 punktów procentowych w stosunku do poprzedniego roku.

Konkursy:

- ↳ 10 ogłoszonych naborów, budżet naborów: 265,3 mln euro, 57% alokacji.

Wykaz Projektów Zidentyfikowanych:

- ↳ 73 projekty, szacowana kwota dofinansowania: 134,4 mln euro, 28,7% alokacji.

Umowy o dofinansowanie:

- ↳ 231 umów, wartość inwestycji: 396,7 mln euro, dofinansowanie UE: 297,8 mln euro, 63,6% alokacji.
- ↳ w tym tryb pozakonkursowy:
 - 44 umowy, wartość inwestycji: 129,6 mln euro, dofinansowanie UE: 94,5 mln euro, 20,2% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjent):

- ↳ wartość ogółem: 60,8 mln euro, dofinansowanie UE: 44,8 mln euro, 9,6% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

- ↳ wydatki kwalifikowalne: 52,2 mln euro, wnioskowana refundacja: 43,99 mln euro, 9,4% alokacji.

W kolejnym okresie sprawozdawczym główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów w celu pełnej realizacji celów finansowych założonych w ramach wykonania.

Nr id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
--------	-----------------	--

10.

X Pomoc Techniczna

Wdrażanie osi priorytetowej przebiega bez większych zakłóceń. Ewentualne drobne kwestie są na bieżąco rozwiązywane przez zaangażowane instytucje. W 2017 r. IZ POIiŚ kontynuowany był proces podpisywania umów o dofinansowanie oraz wnioskowania o płatności i przekazywania wniosków do KE.

W okresie sprawozdawczym zaktualizowano *Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020*.

Umowy o dofinansowanie:

- ↳ 19 umów, wszystkie z trybu pozakonkursowego, wartość projektów ogółem: 142,7 mln euro, dofinansowanie UE: 121,2 mln euro, 36,7% alokacji.

Wnioski o płatność (poziom beneficjenta):

- ↳ wartość ogółem: 66,3 mln euro, dofinansowanie UE: 55,3 mln euro, 16,8% alokacji.

Wnioski o płatność do KE:

- ↳ wydatki kwalifikowalne: 54,3 mln euro, wnioskowana refundacja: 46,2 mln euro, 14% alokacji.

W kolejnym okresie sprawozdawczym główne prace będą koncentrowały się na wdrażaniu, monitorowaniu i rozliczaniu projektów. W drugiej połowie 2018 roku IZ POIiŚ planuje rozpocząć procedurę naboru *Wniosków o dofinansowanie w na lata 2019-2020*, zgodnie z *Systemem oceny i wyboru projektów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*.

3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu

Dane na temat wspólnych wskaźników oraz wskaźników specyficznych dla programu zostały przedstawione w załączniku nr 1 do *Sprawozdania rocznego z wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*.

3.3 Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013) – przedkładane w rocznych sprawozdaniach z wdrażania począwszy od 2017 r.

Dane na temat celów pośrednich i końcowych wskaźników określonych w ramach wykonania zostały przedstawione w załączniku nr 1 do *Sprawozdania rocznego z wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*.

3.4 Dane finansowe

Informacje finansowe zostały przedstawione w załączniku nr 1 do *Sprawozdania rocznego z wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*.

4. Podsumowanie przeprowadzonych ewaluacji

1. Ewaluacja kryteriów i systemu wyboru projektów w ramach osi priorytetowych I i VII POIiŚ 2014-2020

Badanie **wykazało wysoką jakość i adekwatność kryteriów** względem celu głównego oraz celów szczegółowych. Kryteria umożliwiają wybór projektów, które w największym stopniu przyczyniają się do realizacji celów i harmonijnie wpisują się w logikę interwencji. Ponadto kryteria wyboru projektów **są wysoko oceniane pod względem zrozumiałości, obiektywności oraz jednoznaczności** (precyzyjności).

Wyjątek stanowią **kryteria merytoryczne II stopnia**, gdzie **wyniki sugerują rozważenie zasadności modyfikacji kryteriów** w kierunku większej przystępności dla wnioskodawców. Ponadto wskazane jest rozważenie możliwości **uproszczenia dokumentacji projektowej**, ograniczenia liczby kryteriów poprzez skupienie się na kryteriach kluczowych, opisujących efektywność i gotowość projektu do realizacji.

2. Badanie wpływu projektów energetycznych realizowanych w ramach działania 10.1 POIiŚ 2007-2013 na stan infrastruktury i bezpieczeństwa energetycznego w Polsce

Interwencja **POIiŚ 2007-2013 miała wpływ zarówno na realizację krajowych priorytetów rozwojowych, jak również na bezpieczeństwo energetyczne UE i budowanie wspólnego rynku energii**.

POIiŚ 2007-2013 był w Polsce głównym stymulatorem działań inwestycyjnych związanych z realizacją korytarza gazowego północ-południe. Największe efekty w zakresie dywersyfikacji oraz bezpieczeństwa dostaw gazu zostały osiągnięte dzięki wybudowaniu terminalu LNG w Świnoujściu oraz zwiększeniu przepustowości na połączeniu z Niemcami. Zdecydowanie poprawiły się warunki funkcjonowania rynku gazu w Polsce.

Uruchomienie linii przesyłowych i stacji energetycznych wchodzących w skład połączenia Polska-Litwa miało bardzo istotny wpływ na poprawę bezpieczeństwa pracy systemu i pewności zasilania w regionie Polski północno-wschodniej. Inwestycja ta umożliwia przyszłą synchronizację krajów bałtyckich z elektroenergetycznym systemem europejskim.

Wyniki badania sugerują, że **wskazane jest zaprojektowanie instrumentu finansowego umożliwiającego po 2020 r. udzielanie wsparcia z funduszy UE na modernizację i rozbudowę krajowego systemu przesyłowego i dystrybucyjnego energii elektrycznej i gazu ziemnego**.

3. Możliwości wdrażania instrumentu ESCO w ramach I osi priorytetowej POIiŚ 2014-2020

Formuła realizacji inwestycji w partnerstwie z firmą **ESCO jest instrumentem niewystarczająco rozpoznawalnym wśród beneficjentów** zarówno z sektora publicznego jak i przedsiębiorców. Połączone

jest to z brakiem wiedzy z zakresu efektywności energetycznej oraz technologii i standardów wytwarzania energii elektrycznej i ciepła wśród potencjalnych beneficjentów. Ponadto brakuje jednoznacznych zasad i interpretacji istniejących uregulowań w zakresie:

- własności instalacji beneficjenta i firmy ESCO, gdy poszczególne elementy są trwale mocowane, co rodzi daleko idące konsekwencje fiskalne;
- interpretacji sprawozdań finansowych i realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego, co związane jest kontrolnymi i nadzorczymi zadaniami Regionalnych Izb Obrachunkowych, sprawujących kontrolę na działalnością finansową samorządów.

Uzasadnione jest opracowanie i upowszechnienie, wzorem innych krajów, materiałów wspomagających przedsięwzięcia w oparciu o formułę ESCO, na etapie przygotowania, realizacji i monitoringu inwestycji, w zakresie procedur prowadzenia inwestycji, podstawowych założeń i parametrów (np. minimalne progi oszczędnościowe, wartość inwestycji, sugerowany okres zwrotu, interpretacje podatkowe i księgowo).

Fundusze dostępne w ramach I osi priorytetowej POIiŚ mogą posłużyć wdrożeniu pilotażowych inwestycji w formule ESCO, które pozwoliłyby w praktyce zweryfikować istniejące szczegółowe bariery oraz posłużyłyby **jako wzorcowe przykłady, także do standaryzacji rozwiązań formalno-prawnych**.

4. Ewaluacja kryteriów i systemu wyboru projektów w ramach II osi POIiŚ 2014-2020

Wyniki szerokiego spektrum przeprowadzonych analiz dowodzą, że zarówno **sposób sformułowania kryteriów, jak i sposób oceny, gwarantują podstawową zgodność przedsięwzięć wybranych do dofinansowania z celami i założeniami POIiŚ 2014-2020 oraz zasadami horyzontalnymi**. W wyniku prowadzonych analiz **nie zidentyfikowano przedsięwzięć, które zostały ocenione pozytywnie pomimo braku podstawowej zgodności z celami, szczegółowymi założeniami POIiŚ 2014-2020 lub zasadami horyzontalnymi**.

W wyniku przeprowadzonej analizy systemu oceny i wyboru projektów **nie zidentyfikowano czynników, które stanowią lub mogłyby stanowić istotne ograniczenie lub barierę dla realizacji celów interwencji, jak również realizacji założeń finansowych II OP POIiŚ 2014-2020**. Zidentyfikowano natomiast **pewne dysfunkcje**, które stanowią utrudnienie dla wnioskodawców lub instytucji zaangażowanych w proces organizacji konkursów oraz proces oceny.

W raporcie z badania przedstawiono szczegółowe wnioski i rekomendacje do wdrożenia w obecnej lub do wykorzystania przy programowaniu kolejnej perspektywy finansowej.

5. Ewaluacja ex-post sektora transportu w POIiŚ 2007–2013

Ocena efektów rozbudowy infrastruktury transportowej **dowodła osiągnięcia celu strategicznego i celów częściowych NSRO 2007–2013**. Zrealizowane projekty transportowe spowodowały **rozbudowę i poprawę jakości infrastruktury transportowej**. Daje to podstawę do **zwiększenia możliwości wykorzystania potencjałów terytorialnych**.

Niezbędne jest jednak dalsze konsekwentne wspieranie rozwoju infrastruktury transportowej, osiągnięty postęp jest bowiem nadal **niewystarczający**. Dotyczył on przede wszystkim metropolii, ośrodków wojewódzkich, a w układzie przestrzennym w większym stopniu Polski zachodniej niż wschodniej, co rodzi **wyzwania w zakresie ukierunkowania priorytetów terytorialnych i przestrzennych rozwoju transportu**. Istotnym **wyzwaniem pozostaje też nierównowaga pomiędzy transportem drogowym i kolejowym oraz niesatysfakcjonujące znaczenie transportu publicznego**, co wynika m.in. z preferencji konsumentów dla motoryzacji indywidualnej. Pomimo odnotowanej poprawy **bezpieczeństwo użytkowników dróg oraz kolei nadal nie jest adekwatne do założeń**.

Rozwój przyjaznej środowisku i użytecznej mieszkańcom infrastruktury transportowej na obszarach miejskich i aglomeracyjnych jest niezbędny z punktu widzenia ograniczenia niekorzystnego oddziaływania transportu na środowisko naturalne, zwiększenia jego znaczenia dla lokalnych rynków pracy oraz niwelowania różnicowań regionalnych.

Zapewnienie alokacji środków inwestycyjnych oraz środków na utrzymanie już powstałej infrastruktury transportowej wymagać będzie m.in. poprawy jakości zarządzania procesem inwestycyjnym w obszarze

infrastruktury drogowej i kolejowej, a także wzmocnienia mechanizmów zarządzania transportem publicznym w miastach. Priorytetem powinna być **integracja różnych rodzajów transportu, rozwój pasażerskiego i towarowego transportu intermodalnego**.

Wskazując nadal istniejące potrzeby, należy jednocześnie podkreślić, iż Polska w początkowym okresie swego członkostwa w UE była krajem najslabiej dostępnym komunikacyjnie. W latach 2007–2013 zrealizowano szereg inwestycji w sposób widoczny i znaczący poprawiających ten stan. Nie byłoby to możliwe bez funduszy UE.

6. Ewaluacja kryteriów i systemu wyboru projektów w ramach osi priorytetowych III - VI POIiŚ 2014–2020

Wśród kluczowych wyników badania warto wskazać poniższe wnioski:

- **Rozplanowanie dotychczasowych konkursów było właściwe.** Założone terminy naborów nie powodują negatywnych skutków w osiągnięciu celów ram wykonania (osiągnięcie celów pośrednich ram wykonania nie jest zagrożone). Okres trwania naborów i oceny wniosków został zaplanowany adekwatnie do ilości złożonych wniosków jak i potencjału osobowego CUPT, ale przede wszystkim – do możliwości wnioskodawców w kwestii przygotowania właściwej dokumentacji.
- **Regulaminy i ogłoszenia konkursów są czytelne i zrozumiałe**, a dane do opracowania dokumentacji **łatwo dostępne** (przede wszystkim na stronie CUPT oraz portalu Funduszy Europejskich). **Dokumenty wymagane do złożenia wraz z wnioskiem o dofinansowanie** również można ocenić jako precyzyjne i zrozumiałe.

Ocena aktualnych **horyzontalnych kryteriów formalnych** (po zmianach wynikających z tzw. ustawy wdrożeniowej) jest pozytywna (dotyczy to przede wszystkim ich sformułowania oraz poprawności opisów). **W raporcie z badania Ewaluatorzy wskazali jednak kryteria, w przypadku których zidentyfikowano trudności** (pod kątem ich sformułowania, zakresu lub sposobu opisu).

7. Ewaluacja sposobu wyboru projektów w ramach IX osi priorytetowej POIiŚ 2014 – 2020

Wnioski dowodzą, że **kryteria gwarantują wybór projektów realizujących cel szczegółowy osi i jej wskaźniki** (z wyjątkiem wskaźnika finansowego). **System wyboru sprzyja prawidłowemu wdrażaniu**.

Konkursy rozplanowano odpowiednio do możliwości, tj. stanu warunku ex-ante i potrzeb ram wykonania. **Informacje o naborach były dostępne, regulaminy odpowiednie do potrzeb**, a dokumenty co do zasady zrozumiałe. Odnotowano **poprawę przejrzystości dokumentów w kolejnych konkursach**. **Wnioskodawcy będący respondentami badania wskazali jednak na trudności w sprostaniu wymogom związanym z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie**.

System kryteriów oceniono jako **zgodny z zapisami odpowiednich dokumentów i logiką interwencji osi**. Stwierdzono **jednak ograniczony wpływ kryteriów na wskaźniki realizacji osi**. Podkreślono też, że odzwierciedlana we wskaźniku finansowym ram wykonania dynamika wydatkowania uzależniona jest m.in. od możliwości w zakresie terminów ogłaszania naborów, które w przypadku IX osi zależne były od spełnienia warunkowości ex-ante. **Wskazano na potrzebę analizy zasadności stosowania kryteriów o ograniczonym związku z interwencją** (typu zgodność z SUE RMB czy wpływ na zmiany klimatu) lub możliwości udoskonalenia kryteriów dot. np. polityk horyzontalnych. **Jakość definicji kryteriów jest dobra**. **Pomocny byłby system informatyczny** obsługujący aplikowanie. W raporcie wskazano sugestie udoskonaleń identyfikowanych problemów.

Raporty końcowe wszystkich badań zostały udostępnione Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO) poprzez unijny system przesyłania danych pomiędzy KE a państwami członkowskimi SFC2014 oraz opublikowane w Krajowej Bazie Badań Ewaluacyjnych na stronie internetowej <http://www.ewaluacja.gov.pl>.

5. Informacje na temat wdrażania inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, w stosownych przypadkach (art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Nie dotyczy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

6. Kwestie mające wpływ na wykonanie i podjęte działania (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

a. Kwestie mające wpływ na wykonanie programu i podjęte działania

Wśród istotnych kwestii mających wpływ na wykonanie Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w okresie sprawozdawczym należy wymienić:

↳ Sektor środowiska:

- **Barierą mającą wpływ na wdrażanie II osi priorytetowej był brak wypełnienia warunkowości ex-ante w obszarze gospodarki odpadami oraz gospodarki wodnej.**
- **Wypełnienie warunku ex-ante w zakresie gospodarki wodnej zostało potwierdzone przez Komisję Europejską 10 października 2017 roku.**
- **W zakresie gospodarowania odpadami, pomimo potwierdzenia przez KE spełnienia warunku (2 sierpnia 2017 r.), konieczne jest nadal prawidłowe uchwalenie Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego.**

Dalsze postępowanie z uchwaleniem WPGO dla województwa mazowieckiego uzależnione jest od wyroku NSA. Jeśli uchwalony w 2016 r. WPGO zostanie uznany za prawidłowy dokument, zostanie wówczas poddany aktualizacji, jeśli natomiast zostanie uznany za nieważny, to będzie procedowany nowy projekt WPGO, który jest już w przygotowaniu.

- Zmiana formy prawnej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (KZGW), regionalnych zarządów gospodarki wodnej (rzgw) i wojewódzkich zarządów melioracji (wzmiuw) i utworzenie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie

Dla projektów realizowanych dotychczas przez pjb (rzgw i kzgw) oraz wzmiuw od 1 stycznia 2018 r. konieczna była zmiana treści umów o dofinansowanie i wypracowanie zapisów przejściowych do tych umów związanych przede wszystkim ze zmianą w zakresie przepływów finansowych w projektach. Nowe wzory umów o dofinansowanie zostały opracowane, trwa proces zawierania aneksów.

- Brak rozstrzygnięcia kwestii kwalifikowalności VAT w projektach, które od dnia 1 stycznia 2018 r. przechodzą do realizacji przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

W związku z wejściem w życie ustawy Prawo wodne oraz utworzeniem PGW WP, które przejmuje zadania KZGW, rzgw i wzmiuw, istnieje ryzyko niekwalifikowania podatku VAT, ponieważ zmiana statusu inwestycji po zakończeniu realizacji z niegenerującej na generującą dochód z opłat (np. za żeglugę), może spowodować konieczność zwrotu podatku VAT z odsetkami. Trwa proces pozyskiwania stosownych interpretacji Krajowej Izby Skarbowej dla projektów.

↳ Sektor energetyki:

- Niski poziom zakontraktowania I osi priorytetowej (46% alokacji) wynika m.in. z mniejszego niż zakładano zainteresowania potencjalnych beneficjentów oraz z braku zainteresowania finansowaniem w formie pomocy zwrotnej. Niewykorzystywanie pełnej puli alokacji na dany konkurs powoduje konieczność ogłaszania kolejnych naborów, co opóźnia proces kontraktacji.

Z uwagi na skomplikowany sposób wyliczania kwoty dofinansowania (pomoc publiczna, luka w finansowaniu, wsparcie zwrotne) wydłużony jest czas oceny projektów.

Celem wsparcia procesu kontraktacji i certyfikacji, IZ POIiŚ organizuje cykliczne spotkania z IP, IW i beneficjentami. We współpracy z IP został przygotowany plan celów kontraktacji i certyfikacji na 2018 rok, który podlega stałemu monitoringowi.

↳ **Sektor transportu:**

- Podczas realizacji projektów transportowych identyfikowane są m.in. opóźnienia w przygotowaniu projektów, w tym analiz kosztów i korzyści oraz uzyskiwania decyzji środowiskowych, opóźnienia w uzyskiwaniu praw do dysponowania gruntami przeznaczonymi pod projekt, opóźnienia w uzyskiwaniu kompletu pozwoleń na budowę czy błędy w dokumentacji projektowej.

W ramach działań zaradczych m.in. IP przeprowadza wstępną weryfikację dokumentacji projektowej przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Ponadto prowadzony jest ścisły monitoring harmonogramów projektów, zaangażowane zostało dodatkowe wsparcie ekspertów CUPT w zakresie podniesienia jakości dokumentacji przetargowej, dla poszczególnych projektów prowadzone są karty analizy ryzyka, na bieżąco analizowane są informacje przekazywane przez beneficjentów m.in. we wnioskach o płatność. Dodatkowo organizowane są spotkania z beneficjentami, jak również okresowe przeglądy projektów (szczególnie tych najbardziej problemowych). IP przeprowadza kontrole na miejscu realizacji oraz wizyty monitorujące w zakresie projektów objętych ryzykiem opóźnień. Prowadzona jest ścisła współpraca z ekspertami JASPERS w zakresie wsparcia beneficjentów dużych projektów. W celu monitorowania tempa realizacji projektów organizowane są cykliczne spotkania z udziałem zaangażowanych instytucji.

- W przypadku **sektora kolejowego** problemem przy realizacji tak dużej skali inwestycji jest w szczególności sprawne zaplanowanie niezbędnych zamknięć torowych i koniecznych objazdów. Na realizację kolejowego programu inwestycyjnego wpływają też ograniczone możliwości rynku wykonawców. Wszystkie te obszary są szczegółowo monitorowane.

W celu minimalizacji ryzyka niezrealizowania projektów kolejowych w zakładanym horyzoncie czasowym 17 stycznia 2017 r. została powołana *Grupa Wysokiego Szczebla ds. Inwestycji Kolejowych*. Ma ona na celu wypracowanie rozwiązań, które pozwolą na sprawniejszą realizację inwestycji kolejowych w Polsce. W jej pracach uczestniczą m.in. przedstawiciele kilku ministerstw (w tym MliR i MI), Komisji Europejskiej, spółek kolejowych, CUPT, UZP i zarządów województw. W trakcie posiedzeń Grupy omawiane są m.in. możliwości usprawnień w funkcjonowaniu PKP PLK S.A. czy możliwości zmian legislacyjnych usprawniających kolejowy proces inwestycyjny.

b. Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych (w stosownych przypadkach).

W opinii IZ POIiŚ postępy we wdrażaniu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 są wystarczające, aby zapewnić realizację celów pośrednich.

Wskaźniki finansowe ram wykonania są realizowane zgodnie z prognozami płatności przyjmowanymi przez Radę Ministrów. Do końca 2017 roku zrealizowane były 3 z 13 wskaźników finansowych.

Z pozostałych 16 wskaźników ram wykonania (**15 Kluczowych Etapów Wdrażania i jeden wskaźnik produktu**) do realizacji pozostało jedynie trzy:

- ↳ II oś priorytetowa - *Liczba budowanych lub modernizowanych kompleksowych zakładów zagospodarowania odpadów wg zawartych umów o dofinansowanie*. Wskaźnik będzie zmieniany podczas kolejnej aktualizacji Programu.

- ↳ VII oś priorytetowa - *Długość nowo budowanych lub modernizowanych elektroenergetycznych sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych wg zawartych umów o dofinansowanie*. Wskaźnik zostanie zrealizowany po podpisaniu umowy o dofinansowanie planowanej na IV kwartał 2018 roku.
- ↳ IX oś priorytetowa - *Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ratownictwa medycznego lub jednostek organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń niezbędnych dla ratownictwa medycznego*. W związku z dużą liczbą podpisanych umów o dofinansowanie zasilających ten wskaźnik, nie ma zagrożenia jego niezrealizowania na koniec 2018 roku.

7. Streszczenie podawane do wiadomości publicznej (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Streszczenie stanowi załącznik 2 do *Sprawozdania rocznego z wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*.

8. Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych (art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W ramach Programu Infrastruktura i Środowisko nie są wdrażane instrumenty finansowe.

Ze względu na możliwości absorpcyjne potencjalnych beneficjentów w I osi priorytetowej *Zmniejszenie emisyjności gospodarki* oferowany jest **produkt finansowy** w postaci **pomocy zwrotnej** (na podstawie art. 66 rozporządzenia ogólnego).

Pomoc zwrotna została uruchomiona w następujących działaniach/poddziałaniach:

- ↳ poddz. 1.1.1 *Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej;*
- ↳ dz. 1.2 *Promowanie efektywności energetycznej i korzystanie z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach,*
- ↳ poddz. 1.3.2 *Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym*
- ↳ poddz. 1.7.1 *Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim.*

9. Działania podjęte w celu spełnienia warunków wstępnych (art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), w przypadku gdy mające zastosowanie warunki wstępne nie zostały spełnione w momencie przyjmowania PO

Nie ma zastosowania do *Sprawozdania* podstawowego za 2017 rok.

10. Postępy w przygotowaniu i wdrażanie dużych projektów i wspólnych planów działania (art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

10.1 Duże projekty

Napotkane znaczące problemy w realizacji dużych projektów oraz podjęte środki zaradcze

Problemy identyfikowane podczas realizacji dużych projektów są na bieżąco rozwiązywane przez wszystkie zaangażowane instytucje.

W **sektorze środowiska**, w przypadku projektu *Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze w województwie śląskim (polder,)* zidentyfikowano problemy związane z rozwiązaniem umowy z wykonawcą robót - firmą Dragados i koniecznością ogłoszenia nowego przetargu. Podpisanie umowy z nowym wykonawcą nastąpiło 30.11.2017 r. - w wyniku zawarcia nowego zobowiązania kwota wydatków kwalifikowalnych wzrosła z 950,7 mln zł do 1 388,7 mln zł. Znaczący wzrost kosztów spowodował konieczność aktualizacji wniosku o dofinansowanie. Pod koniec grudnia 2017 r. zmieniony wniosek został przekazany do Komisji Europejskiej.

Podczas realizacji projektu *Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony Miasta Kłodzka* pojawiła się kwestia znaczącego wzrostu kosztów projektu. Prowadzony jest bieżący monitoring postępu prac w projekcie i współpraca z beneficjentem i poszczególnymi instytucjami w celu sprawnego rozwiązania pojawiających się problemów

W **sektorze transportu** problemy w realizacji projektów dużych są tożsame z problemami obserwowanymi dla całego sektora, które zostały opisane w punkcie 6.

W trakcie realizacji dużych projektów z **sektora energii** nie napotkano znaczących problemów w realizacji.

Wszelkie zmiany planowane w Wykazie dużych projektów (Załącznik 12.2 do programu)

Pierwsza wersja *Wykazu* została przygotowana na etapie projektu POIiŚ 2014-2020 oraz negocjacji z Komisją Europejską, zgodnie z aktualną wówczas wiedzą. W miarę postępów we wdrażaniu POIiŚ 2014-2020, dokument podlega bieżącej aktualizacji, polegającej w szczególności na uzupełnieniu o projekty wyłaniane do dofinansowania w trybie pozakonkursowym oraz konkursowym, zgodnie z kryteriami przyjętymi przez Komitet Monitorujący POIiŚ 2014-2020.

Na posiedzeniach 24 lutego 2017 r., 15 września 2017 r. i 12 października 2017 r. Komitet Monitorujący POIiŚ 2014-2020 zatwierdził kolejne aktualizacje *Wykazu Dużych Projektów*, polegające na uzupełnieniu *Wykazu* o 14 projektów (z sektora transportu - 9, środowiska - 5) i usunięciu 27 projektów (z sektora transportu - 13, energetyki - 12 oraz środowiska - 2). W ramach przeprowadzonych aktualizacji dla części projektów wprowadzono zmiany w zakresie m.in.: terminów złożenia wniosków do KE, rozpoczęcia i zakończenia prac czy nazw inwestycji.

Instytucja Zarządzająca uzyskała pozytywne opinie ze strony Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Głównego Inspektora Sanitarnego i Dyrektorów Urzędów Morskich o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla aktualizacji POIiŚ 2014-2020.

Zatwierdzone przez Komitet Monitorujący aktualizacje *Wykazu dużych projektów* zostały przekazane do Komisji Europejskiej poprzez system elektronicznej wymiany danych SFC2014.

10.2 Wspólne plany działania

Nie dotyczy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.